

DE WAAL EN BAANTJER

Een kuil voor een ander

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

Peter van Opperdoes schoof zijn stoel wat dicht bij het raam en keek uit over de besneeuwde brug tussen de Brouwersgracht en de Prinsengracht. Een kleine vrachtauto probeerde er op te rijden, maar gleed telkens weer naar beneden. Barman Carlo stond buiten met een paar buurtbewoners. Het was een geliefde plek als het sneeuwde en ijzelde, want de brug was vrij steil en op die momenten behoorlijk onneembaar voor auto's. Vroeger wilde het nog weleens gebeuren dat een auto met zo'n vaart terug kwam glijden, dat hij pas tot stilstand kwam tegen café Papeneiland. Sinds een paar jaar stonden er daarom stevige betonnen paaltjes voor de eeuwenoude gevel van de kroeg.

Iedereen in de Jordaan kende de brug en haar gevaren, maar er waren genoeg automobilisten niet op de hoogte van de soms gladde situatie. Daardoor was het op de stoep bij Papeneiland voor toeschouwers vaak de hele dag door spektakel en leedvermaak. Vooral de yuppen met hun grote en dure auto's, die ervan overtuigd waren dat ze met hun flinke wagens makkelijk de brug op kwamen, konden op hilarisch plat Amsterdams commentaar rekenen

als ze teruggleden.

Van Opperdoes nam een slok koffie en een hap van zijn croissant, terwijl er buiten gejoel en applaus klonk toen de kleine vrachtwagen uiteindelijk de brug succesvol over was gereden.

Carlo kwam glimlachend en hoofdschuddend naar binnen, waarbij hij een vlaag ijskoude wind meenam.

‘Ze leren het ook nooit. Rij een stukje om en pak de brug bij de Marnixstraat, of de Willemsstraat. Daar heb je geen enkel probleem en kom je ook waar je wezen moet.’

‘Niet iedereen kent de stad zoals wij hem kennen,’ vond Van Opperdoes.

‘Ja, dat is ook weer waar.’

‘Dat weet ik...’ glimlachte de rechercheur.

‘Wil je nog koffie?’ wilde Carlo weten.

‘Ach, ja.’ Van Opperdoes gaf hem zijn kopje.

‘Niks te doen of zo?’

Van Opperdoes haalde zijn schouders op. ‘Zo tegen het einde van het jaar moeten we onze uren opmaken. Overwerk wordt niet meer uitbetaald, en overuren moet je snel opnemen. En nu is het rustig, dus ja....’

‘Dus zit je thuis,’ concludeerde Carlo.

‘Een dagje vrij.’

‘Lekker toch?’

Van Opperdoes haalde zijn schouders op. Het was eigenlijk niks voor hem, thuiszitten en niks doen. ‘Geef mij maar een goed lijk,’ bromde hij.

Carlo lachte. ‘Het is dat ik je ken, maar iemand anders zou raar opkijken als je dat zou zeggen.’

Er klonk weer gejoel van buiten. Carlo en Van Opperdoes keken door de ramen van het oudste café van Amsterdam om te zien wat de aanleiding was.

Een Mini met daarin twee jongedames met lang blond haar werd door een aantal mannen de brug op geduwd. Al glijdend kwam de Mini aan de andere kant van de brug terecht, en hoewel ze probeerden linksaf de Prinsengracht op te draaien, gleed de auto gewoon rechtdoor de Brouwersgracht op. De bestuurster gaf het op en reed door, terwijl ze zwaaide om te bedanken voor de hulp.

Carlo pakte de verse koffie en zette die op tafel. ‘En Jacob?’

Van Opperdoes grijnsde. ‘Die zit op het bureau. Heeft zijn uren al in de zomervakantie opgenomen.’

‘Beetje werken is goed voor hem. Leert hij van. Of zit hij nu met zijn duimen te draaien op de Raampoort?’

De ervaren rechercheur haalde zijn schouders op. ‘Waarschijnlijk wel. Als de criminelen een beetje verstandig zijn, dan blijven ze binnen met deze kou.’

Carlo keek hoe een fietser bij de brug aan kwam glibberen, en na een paar waarschuwendere kreten vanaf het terras net op tijd kon stoppen. Het zou niet de eerste zijn die daar lelijk onderuit ging.

‘En anders glibberen ze vanzelf de cel wel in.’

Van Opperdoes glimlachte. ‘Ik glibber de buurt maar eens in. Boodschappen doen.’

De Jordaan rustte onder een witte deken, het was gemeen koud. Van Opperdoes trok zijn montycoat aan en sloeg zijn sjaal om zijn nek. Een voorzichtig zonnetje joeg de wolken weg, en een blauwe lucht verscheen. Dit was het weer waar hij van hield. Koud, maar helder en mooi. De straten zagen er prachtig uit, en op de Noordermarkt leek het alsof de tijd stil had gestaan. Hij stak schuin over en groette de mensen achter de bar bij café Winkel. De

schoorsteen rookte daar sowieso dag en nacht vanwege de appeltaarten die gebakken werden. Hij kocht vers brood bij een winkel in de Westerstraat en haalde vleeswaren bij Het Vette Kalfje. Van Opperdoes moest altijd glimlachen als hij die naam zag. In dit pand aan de Tweede Goudsbloemdwarstaat in de Jordaan was al eeuwen een slagerij gevestigd. De slagerij heette van oudsher Het Vette Varken, met een bijbehorend beeld op de gevelsteen, maar nu een islamitische slager de zaak had overgenomen, was de naam veranderd in Het Vette Kalfje. Het vlees was nog steeds erg goed, net als bij slager Louman even verderop in de straat.

Van Opperdoes liep met zijn tasje terug naar zijn huis op de Brouwersgracht. De zon bleef schijnen, en hij dacht na over wat hij de rest van de dag zou gaan doen. Thuis blijven, of misschien ergens naartoe. Het was een tijd geleden dat hij naar Artis was geweest. Hij had het altijd prettig gevonden daar, zelfs in de winter. Hij was er vaak naartoe gegaan met zijn vrouw, maar sinds ze overleden was, kwam hij er eigenlijk te weinig, vond hij nu.

Dat ga ik doen, besloot hij. Toen ging zijn telefoon.

Tien minuten later hoorde hij het geluid van een claxon voor de deur. Hij legde de vleeswaren in de koelkast en liep naar buiten. Jacob keek hem grijnzend aan en deed het raampje open.

‘En?’ vroeg Van Opperdoes.

‘Stap maar in en kom maar mee.’

‘Ik kom alleen als het de moeite waard is.’

Jacob knikte. ‘Het zal je niet teleurstellen.’

Van Opperdoes stapte in en ze reden weg. Vlak voor de brug bij Papeneiland wees Van Opperdoes. ‘Ga hier maar rechts.’

‘Ik kom die brug wel over, hoor.’

Van Opperdoes keek hem even schuin aan. ‘Doe het toch maar...’

Jacob stuurde naar rechts en Van Opperdoes zwaaide vrolijk naar de mannen die afwachting voor Papeneiland stonden. Ze keken teleurgesteld toe hoe Jacob de brug ontweek.

‘Waar gaan we heen?’

Jacob zei niets en wees rechtdoor. Van Opperdoes leunde achterover in zijn stoel en wachtte rustig af waar ze uit zouden komen. Jacob reed de Keizersgracht op en dankzij wat minder steile bruggen belandden ze al snel via de Herengracht op de Singel. Bij een kleine zijstraat, de Bergstraat, die afgesloten was

voor het verkeer, stopte hij. Op de hoek stond een groot pand, dat overduidelijk niet meer in gebruik was. Een politieauto van de uniformdienst stond op de Singel geparkeerd.

Van Opperdoes keek omhoog naar het pand. Hoewel de Bergstraat nu, in tegenstelling tot jaren geleden, een gezellige straat was geworden, vond Van Opperdoes het pand naargeestig en bijna onheilspellend. Alsof de duvel er mee speelde, verdween plots de zon en verschenen er donkere wolken.

‘Wat is er?’ vroeg Jacob.

Van Opperdoes schudde zijn hoofd, het beloofde niet veel goeds. ‘Is het hier?’

‘Zeker... Vincent is al binnen.’

‘Laten we maar gaan kijken dan...’

Van Opperdoes en Jacob liepen het immense pand in. Nog altijd kon Van Opperdoes versteld staan van de enorme ruimtes die schuil gingen achter de gevels in de Jordaan en op de grachtengordel. Ook hier was dat het geval. Het pand was zeker vier verdiepingen hoog en tientallen meters lang. De ervaren rechercheur moest uitkijken waar hij liep, want hoewel het buiten licht was, kwam het daglicht niet verder dan de gevel. Jacob knipte een felle zaklamp aan,

waardoor ze de meeste troep – planken, stenen en bouw materiaal – op de kale betonnen vloer konden ontwijken.

‘Vincent?’ riep Jacob.

‘Hier, achterin...’ hoorden ze de stem van de jonge agent.

Vincent zwaaide even met het licht van zijn lamp hun kant op, zodat ze wisten waar ze naartoe moesten. Aan de achterzijde van het pand zagen ze aparte ruimtes, onderverdeeld door muren. Vincent stond daar, samen met Ukkie, de boomlange agent van de Raampoort.

Even verderop stond een man tegen een muur geleund. Toen Van Opperdoes en Jacob aan kwamen lopen, ging hij rechtop staan en het leek of hij op een seintje van de agenten wachtte om dichterbij te komen.

Maar Vincent sprak eerst de rechercheurs aan. ‘Ze zijn hier aan het werk. Het pand heeft maanden leeggestaan en nu zijn ze aan het renoveren. Dit is een van de werknemers.’ Hij wees naar de man, die zijn schouders nu rechte. Van Opperdoes knikte de man even toe.

‘Ze zijn hier druk aan het werk. Hij kwam vandaag even wat afmaken. Toen vond hij dit...’

Vincent wees met zijn zaklamp naar een groot gat in een muur, op ongeveer anderhal-

ve meter hoogte. Van Opperdoes en Jacob kwamen dichterbij. Achter de muur bevond zich een donkere ruimte van ongeveer vier bij vier meter. Jacob scheen met zijn zaklamp naar binnen. In een kuil achter de muur lag, half verborgen onder aarde, het lichaam van een man. Hij was overduidelijk dood.

Van Opperdoes fronste en wenkte de man die op hen stond te wachten.

‘U heeft hem gevonden?’

De man stak zijn hand uit. ‘Nijland.’

‘Van Opperdoes. U heeft hem gevonden?’

Nijland knikte. ‘Geen idee hoe hij hier terecht is gekomen.’

‘Wanneer is dit gat gemaakt?’

‘Geen idee. Ik denk dat iemand een vergissing heeft gemaakt. Deze muur hoorde niet opengebroken te worden, hij staat niet op onze tekeningen.’

‘U bent door dat gat naar binnen gegaan?’

‘Klopt. Ik scheen met mijn lamp naar binnen en zag iets liggen dus ben ik gaan kijken. En toen vond ik hem...’

‘Kan het zijn dat hij hier al weken ligt?’

Nijland haalde zijn schouders op. ‘Hij kan hier al maanden liggen. Jaren zelfs voor mijn part. Ik heb daar niks mee te maken.’